

Referat af 52. møde i SU-rådet d. 5. januar 2006

Af rådets medlemmer deltog: Jakob Lange, Hans Stige Hansen, Marianne Løkke Jacobsen, Lisbeth Simonsen, Søren Clemmensen, Jette Engelbrecht Holm, Søren Vasegaard Andreasen, Heidi Rosenkilde, Anita Holt og Martin Nielsen

Fraværende: Jakob Andersen, Mette Risak, Lærke Øland Frederiksen,

Fra Styrelsen for statens uddannelsesstøtte deltog: Hanna Dam, Stig Garsdal og Hans Helmuth Bruhn (Ref.)

Dagsordenen var udsendt d. 21. december-2005

Dagsorden

1. Godkendelse af referat fra mødet den 3. november 2005.
2. Orientering fra: Formanden, Styrelsen for statens uddannelsesstøtte og rådsmedlemmer.
3. Drøftelse af de mange forslag til at anvende SU mere aktivt uddannelsespolitisk.
 - A. SU til hjemmeboende på ungdomsuddannelserne
 - B. Fremrykket studiestart
 - C. Hurtigere igennem
1. Ny mødedato.
2. Eventuelt.

Til brug ved mødets punkt 3 var der med mødeindkaldelsen vedlagt en materialesamling bestående af uddannelsesforslag fra henholdsvis Velfærdskommissionen, Globaliseringsrådet og LO.

1. Godkendelse af referat fra mødet den 3. november 2005.

Referatet fra mødet d. 3. november 2005 blev godkendt. Dog havde Hanna Dam en bemærkning til referatets punkt 4 (De handicappedes vilkår fsva. SU og SPS), hvor hun præciserede, at styrelsen ikke foretager skøn efter regel; Der er tale om individuelle ydelser bestående af en fast grundydelse, der kan udvides efter ansøgning.

2. Orientering fra: Formanden, Styrelsen for statens uddannelsesstøtte og rådsmedlemmer.

Jakob Lange orienterede, at han skulle til møde med Undervisningsministeren mandag d. 9. januar 2006, hvor nogle af de mange forslag til SU-reformer skulle drøftes.

Han omtalte endvidere en artikel fra Ritzau, omhandlende handelsskolers krav om studieaktivitet, hvor det af artiklen fremgik, at et forholdsvist beskedent antal sygedage kunne resultere i, at eleven ville miste sin SU. **Jakob Lange** mente, at artiklen fremstillede en tænkt problematik, og at der ikke findes et reelt problem. **Jette Engelbrecht Holm** sagde supplerende, at efter bortfaldet af 10 procents reglen, er det blevet vanskeligere at stoppe SU pga. kravet om varsling, og at rektorerne i øvrigt er bange for at træde i den "soppedas".

Hanna Dam var enig i synspunktet om, at der sandsynligvis ikke forelå et reelt problem, og kunne oplyse, at styrelsen ikke har haft klagesager, der kan henføres til den problematik. **Heidi Rosenkilde** fortalte, at der er forlydender om, at der på Esbjerg handelsskole er konkrete eksempler på, at sygdom har medført, at elever er blevet frataget SU. **Søren Clemmensen** vil undersøge sagen nærmere.

Stig Garsdal oplyste, at styrelsens statistikårsrapport udkommer 9/1-2006, og at den fra den dato vil være tilgængelig på styrelsens hjemmeside.

Søren Vasegaard Andreasen omdelte et papir med udspil til reform af SU systemet udarbejdet i et samarbejde mellem FHS og DI.

Lisbeth Simonsen spurgte, om Styrelsen for statens uddannelsesstøtte skal overtage administrationen af ordningen vedrørende befodringsstøtte for personer i UU. **Hanna Dam** svarede, at der formentlig fremsættes lovforslag herom i løbet af foråret.

3. Drøftelse af de mange forslag til at anvende SU mere aktivt uddannelsespolitisk.

Jakob Lange lagde drøftelserne ud med at sige, at der formentlig ikke skal lægges al for meget i sondringerne mellem Velfærdskommisionens og Globaliseringsrådets forslag. Han sagde, at de to mål, 1) at studerende skal komme hurtigere gennem deres uddannelsesforløb, og 2) at flere skal have en videregående uddannelse, i en vis grad kan være indbyrdes divergente størrelser.

Hans Stige Hansen efterlyste højere kvalitet i praktikken for at modvirke frafald, idet noget af det frafald der forekommer, netop kan skyldes mangel på kvalitet i praktikforløbet samt dettes sammenhæng med den øvrige uddannelse. Hvis kvaliteten skal højnes, bør der stilles højere krav til arbejdsgiverne, som i for høj grad betragter praktikanter som billig arbejdskraft. Det afspejler sig bl.a. i de aktuelle krav fra kommunerne, der kræver 450 mio. kr. i godtgørelse ved omlægning af praktikdelen blandt MVU'ere.

- A. SU til hjemmeboende på ungdomsuddannelserne

Jakob Lange berørte spørgsmålet om SU til hjemmeboende, hvor han understregede, at det er rådets holdning, at tildeling af denne type Su skal ses i forbindelse med bortfald af børnepenge. Han finder det i øvrigt forkert at omtale denne ydelse som cafépenge.

Martin Nielsen var enig i, at det er forkert at kalde ydelsen cafépenge. Han gav udtryk for sin bekymring for, at en fjernelse af ydelsen kan få den konsekvens, at studerende bliver længere tid om at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Søren Vasegaard Andreassen foreslog, at alle personer, uanset alder, der påbegynder en ungdomsuddannelse, skulle kunne modtage SU fra og med første studieår. **Jakob Lange** svarede, at en sådan ydelse – til personer under 18 år - ville være i konflikt med forsørgerpligten.

Hans Stige Hansen fremhævede præmissen om, at en SU reform ikke må betyde mer'udgifter. Han konkluderede derfor, at rådets stillingtagen vedrørende SU til hjemmeboende skal ses i sammenhæng med rådets øvrige anbefalinger.

Stig Garsdal nævnte, at der er 17.000 støttemodtagere som modtager maksimal støtte som hjemmeboende, hvilket omvendt betyder, at disse støttemodtageres forældre ligger på de nederste dele af indtægtskalaen.

Jakob Lange foreslog, at man kunne øge støtten til de svageste og sænke den for de stærkeste. Hertil indvendte **Hans Stige Hansen**, at der formentlig foregår en skattetænkning, hvor nogle stærke fremstår som svage. Sådanne forhold vil i givet fald resultere i en skæv fordeling.

Jakob Lange udtalte, at rådet kan have en mening om "De svageste første". Midlet kan andre være med til tænke ud. **Martin Nielsen** bemærkede at studerende, hvis forældre tjener godt, ikke nødvendigvis nyder godt af forældrenes gode indtægter.

- B. Fremrykket studiestart

Søren Clemmensen udtrykte bekymring for, at reformer til fremrykket studiestart kan ramme KVVU området hårdt, idet gennemsnitsalderen blandt studerende, der starter på en KVVU, er 24 år.

Marianne Løkke Jacobsen udtalte, at de kunstneriske fag er fjernet som obligatoriske fag i forbindelse med den nye gymnasireform. Der skal derfor oparbejdes kompetencer inden påbegyndelsen af en kunstnerisk videregående uddannelse, derfor er det vigtigt at fastholde muligheden for sabbatår. Brug af flere sabbatår bør ikke have negativ indflydelse på SU.

Jakob Lange sagde, at der er for megen fokus på LVU området i debatten, og det derfor risikeres, at reformer vil indeholde stor "dødvægt".

Heidi Rosenkilde sagde, at frafaldet kan blive større som følge af, at flere er nødt til at vælge uddannelsesretning hurtigere.

Martin Nielsen spurgte, hvordan en finansiering kunne tænkes at være. **Jakob Lange** svarede, at det dels kunne tænkes, at "cafépenge" kunne afskaffes, dels at klip til "fjumreår" kunne fjernes.

Martin Nielsen udtrykte bekymring for, at der kunne opstå A og B hold af studerende.

Jakob Lange udtalte, at man med en aldersbetinget SU – vendt på hovedet – kunne risikere at støde de ældre fra sig.

Lisbeth Simonsen bemærkede, at en brydning af den sociale arv må indebære, at flere skal ind i uddannelsessystemet.

Jakob Lange foreslog, at man kunne give højere SU til alle det første studieår og dermed reducere behovet for at arbejde. Erfaringer viser, at såfremt en studerende gennemfører det første studieår, er sandsynligheden for at gennemføre hele studiet over 90 procent.

En række rådsmedlemmer var enige i denne fremstilling; **Hanna Dam** bemærkede, at det er et spørgsmål om, hvordan 1. studieår virker. **Martin Nielsen** udtrykte betænkeligheder ved finansieringen; Såfremt den støtte, der skulle udbetales ekstra det første støtteår, skulle tages fra resten af studietiden, ville det være skidt i almindelig og i særdeleshed i forbindelse med specialeskrivningen. Det kunne i øvrigt tænkes, at det højere støtteniveau det første studieår kunne være vanedannende for, hvilket indkomstniveau man bør have og således øge sandsynligheden for, at de studerende ville falde fra de efterfølgende studieår.

Søren Vasegaard Andreasen udtrykte tvivl om, hvor meget studerendes erhvervsarbejde ville falde, og efterlyste et højere personskattefradrag i stedet for en højere fribeløbsgrænse.

Heidi Rosenkilde var enig med **Søren Vasegaard Andreasen** og mente ikke, at de studerende ville arbejde mindre.

Martin Nielsen så gerne, at fribeløbet blev øget ved studierelevant arbejde.

Søren Vasegaard Andreasen fandt det uheldigt, at de normale arbejdstider for studerende almindeligvis medfører fravalg af klip.

Jakob Lange bemærkede, at oplæggene bærer præg af, at det er økonomer, der har holdt pennen. Han fortsatte: Hvis man omlægger støtten fra stipendier over mod lån, så risikerer man, at færre vil gå i gang med en uddannelse, eller undlade at studere videre på kandidatdelen.

Martin Nielsen sagde, at såfremt finansiering af ekstra støtte til 1. års studerende skulle finansieres ved at reducere støtten de efterfølgende studieår, så kunne det betyde, at låntagningen blandt de studerende øges efter det første studieår. Hertil bemærkede **Stig Garsdal**, at låntagning i høj grad er aldersbestemt.

- C. Hurtigere igennem

Stig Garsdal sagde, at fravalg af klip giver mulighed for mere arbejde, men reelt forøger det ikke den disponible indkomst. Han bemærkede endvidere, at der ofte udbetales dobbeltklip på uddannelsesområder, hvor der ikke er et indlysende behov.

Hans Stige Hansen spurgte, hvad der bliver af de klip, som studerende ikke har brugt, når de afslutter deres uddannelse.

Hanna Dam svarede, at det oftest vil være ensbetydende med besparelser for statskassen.

Jakob Lange foreslog, at man kunne sætte fribeløbsgrænsen for studerende i UU betragteligt ned. Hertil spurgte **Søren Clemmensen**, om det er i konflikt med den tidligere snak, hvilket **Jakob Lange** ikke mente.

Lisbeth Simonsen bemærkede, at det ville være en regulær trussel mod det forholdsvist høje forbrug i gymnasietiden.

Martin Nielsen sagde, at det er en fordel at have dobbeltklip, når man skriver speciale. Han spurgte i øvrigt, om der er indført flere månedlige lånerammer, så det er muligt for studerende at låne et mindre månedligt beløb end maksimalt muligt.

Jakob Lange kommenterede, at langt de fleste studerende skriver speciale uden dobbeltklip, og på spørgsmålet vedrørende lån, svarede han nej.

Stig Garsdal sagde, at der vil være en gruppe, der vil komme til at mangle nogle klip, hvis muligheden for fravælgelse af klip fjernes. Han fortsatte: Statistikken tyder på, at studietid i højere grad skal forklares ud fra forskelle i uddannelsesmæssige forskelle frem for i individuelle forklaringer.

Jakob Lange sagde, at han ved sit møde med ministeren ville nævne spørgsmålet om

- (stor) gæld
- forhøje fribeløb
- agtpågivenhed overfor de, der kommer sent i gang med en uddannelses, således at de ikke bliver skubbet længere væk.

4. Ny mødedato.

Der blev aftalt ny mødedato: 6. marts 2006 kl. 14.00 – 16.00

5. Eventuelt.

Der var intet under punkt 6.